

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

Verslag bijeenkomst OWG 7 – 9 april 2019

Deelnemers

VANUIT DE ONTWERPGROEP

Lodewijk Bergsma, Hans van den Bosch, Adri Donker, Jan Donker, Gerard Dries, Harry van Emden, Sonja Fris, Edith Groothuis, Peter Hilligehekken, Linda Horst, Jan Kalff, Aart Kroeze, Mark de Lange, Maria Luran, Cees Lekkerkerker, Enri Leufkens, Leo Putman, Bert van Schaik, Klaas Soethout, Jos Soons, Geert van Stekelenburg, Monique Taminiau, Joost Visser

VERHINDERD

Erik Akkerman, Suzanne Barends, Willem de Beaufort, Ferry Heeneman, Jolanda Janssen, Jos Nollet, Wisse Tomassen, Adriënne van Woudenberg, Rolf Wijbrans

VANUIT HET WATERSCHAP / PROJECTTEAM

Jannes van Hove, Evelien Mewe, Hans Slotboom, Freek Visser, John Boon, Louis Broersma, Marco Veendorp, Tom Raadgever, Martijn Steenstra

VANUIT DE GEBIEDSPARTNERS

Coosje Bakker (Wijk bij Duurstede), Merijn de Jong (Provincie Utrecht), Annemarie ter Schure (Utrechtse Heuvelrug)

Locatie

Gemeentekantoor Utrechtse Heuvelrug, Doorn

---

1. Wat gaan we doen?

Doel van de bijeenkomst is om meer inzicht te verkrijgen in alle mogelijke integrale ontwerp oplossingen die zich aftekenen. Daarnaast gaan we bekijken welke bouwstenen en oplossingen afvallen en waarom. Aan het eind van de avond zal Jannes een korte uitleg geven over hoe we de oplossingen gaan beoordelen en wat we in de volgende bijeenkomst gaan doen.

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

2. Mogelijke integrale oplossingen

In de vorige bijeenkomst hebben we aan de hand van alle bouwstenen met elkaar gekeken naar mogelijke oplossingen per dijkvak. Deze ontwerp oplossingen zijn door het projectteam uitgewerkt in sets van 3 tot 6 mogelijke oplossingen per dijktraject (samenstelling van meerdere dijkvakken), of soms op een enkel dijkvak. Na dit zgn. divergeren volgt straks het convergeren waarbij we uit alle mogelijke oplossingen de **meest kansrijke** kiezen en verder uitwerken (ca. 2 tot 3).

Op basis van de onderstaande **uitgangspunten** zijn de ontwerp oplossingen onderverdeeld in drie integrale hoofdrichtingen.

Uitgangspunten:

- Waterveiligheid!
- De verhaallijn is het vertrekpunt
- 'Buitensporige' oplossingen zijn niet meegenomen
- Oplossingen die opkwamen bij één bepaalde dijktafel zijn doorgezet bij andere dijktafels

Drie hoofdrichtingen voor de oplossingen:

- Minimaal ruimtebeslag
- 'Droge voeten' voor de landbouw binnendijs en/of natte dijkzones buitendijs
- Vrijliggend fietspad op de kruin/buitendijs

→ Iedere hoofdrichting kent varianten

3. Drie integrale hoofdrichtingen

Om te komen tot integrale ontwerp oplossingen hebben we alle mogelijkheden onderverdeeld in drie 'smaken' of hoofdrichtingen, met bijbehorende oplossingen en kansen:

A. Minimaal ruimtebeslag

- Hierbij zoeken we een verticale oplossing voor piping
- Gemengd verkeer op de kruin van de dijk (zgn. shared space oplossing)
- Bloemrijk buitentalud

B. Droge voeten voor de landbouw binnendijs en/of natte dijkzone buitendijs

- Horizontale oplossing voor piping
- Gemengd verkeer op de kruin van de dijk
- Bloemrijk buitentalud

C. Vrijliggend fietspad op de kruin of buitendijs

- Ten behoeve van de waterveiligheid een combinatie met A of B
- Meer ruimte op de kruin door kruinverlaging of –verbreding
- Langzaam verkeer gescheiden van gemotoriseerd verkeer

Van elke hoofdrichting zijn per dijkvak dwarsdoorsnedes van de oplossingsmogelijkheden (varianten) gemaakt. Deze bespreken we bij de dijktafels.

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

4. Inzoomen per dijktafel

Het projectgebied is onderverdeeld in 16 dijkvakken. De dijkvakken zijn net als bij de vorige bijeenkomst opgesplitst in 4 werkgroepen, de zogenaamde dijktafels.

Dijktafel 1, dijkvakken 1 t/m 4

Dijkpaal 0 – 40 (Dorpskern Amerongen, woningen Lekdijk 5 en 8)

In dit deelgebied is piping het grootste probleem

Dijktafel 2, dijkvakken 5 t/m 7

Dijkpaal 40 – 62 (Lekdijk/Rijndijk t.h.v. stuw- en sluiscomplex Amerongen, Gravenbol)

In dit deelgebied zijn piping, binnenwaartse macrostabiliteit en hoogte een probleem

Dijktafel 3, dijkvakken 8 t/m 11

Dijkpaal 62 – 86 (Rijndijk Amerongen t/m inundatiekanaal WbD, Lunenburgerwaard)

In dit deelgebied zijn piping, binnenwaartse macrostabiliteit een probleem

Dijktafel 4, dijkvakken 12 t/m 16

Dijkpaal 86 – 100 (Stadskern Wijk bij Duurstede, Beermuur, Lekdijk Oost tot aan Irenesluis)

In dit gebied speelt piping, overslag (bij de Beermuur) en binnenwaartse macrostabiliteit bij de voorhavendijk

Aandachtspunten dijktafel 1

- De discussie spitst zich toe op de verkeersproblematiek. Kansen die worden gezien zijn:
  - Shared space lijkt goede oplossing
  - Aanbrengen van vee-roosters
  - Systeem van tolheffing
  - Afsluiting voor verkeer (controversieel)
- Zorgpunt is de waterdoorlatendheid van damwanden (hoofdinrichting A)
- Ophoging van de dijk ter hoogte van de sluis wordt voor het bedrijf ten oosten van de sluis (Lekkerkerker) als goede oplossing gezien (hoofdinrichting B)
- Wat is het effect op de bestaande woningen van buitendijkse klei-inkassing voor natte natuur? (hoofdinrichting B)
- Bij dijkverlegging moet zorgvuldig worden gekeken naar aanliggende woningen (maatwerkoplossingen)
- Verplaatsing van de muur langs de dijk bij dijkpaal 0.
- Gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft de reservering voor de fietsverbinding geschrapt. Wat zijn nu de verwachtingen? (NOOT: aan het eind van de bijeenkomst is hierop terug gekomen, zie pag. 6)

Aandachtspunten dijktafel 2

- Geconstateerd wordt dat op dit gedeelte veel verkeersbewegingen plaatsvinden in verband met de ontsluiting van de bedrijven en de landbouwpercelen. Om het verkeer op de dijk te ontlasten wordt de suggestie gedaan om de weg langs de Amerongerwetering te verbeteren en deze als aanrijroute te gebruiken.
- Verkeersveiligheid, de veiligheid van fietsers en wandelaars worden belangrijk gevonden. Ten aanzien van de shared space toepassing worden de volgende aandachtspunten gezien:
  - Mogelijkheid om te fietsen/fietspad moet voldoende breed zijn

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

- Denk aan veilige stoppunten
- Begrens de grootte van de voertuigen en handhaaf hierop
- Gedragsregels
- Afwentelen van verkeer; goede achterlandverbinding
- o Schoonheid van de dijk en de diverse natuurwaarden in stand houden. De dijk is mooi zoals hij nu is.
- o Bij de horizontale pipingsoplossing (hoofdrichting B) worden de volgende aandachtspunten gezien:
  - Voorkeur voor buitendijkse oplossing i.v.m. ruimtebeslag door kwelweglengetekort
  - Binnendijkse oplossing geeft een versnipperd beeld (geldt vooral bij dijkvak 7)
  - Taludverflauwing kan niet overal i.v.m. bebouwing. Asverschuiving toepassen?
  - Verplaats de afrastering naar de voet van de dijk
  - Bij aanleg van natte zones/kleiputten buitendijks is er zorg over toenemende kwel binnendijks. Is deze oplossing voldoende robuust? (bijv. Sandenburgerwaard)
- o Kansen bij hoofdrichting B:
  - Struinpad voor wandelaars
  - Toegankelijk maken van de atoombunker bij het stuwcomplex met parkeermogelijkheid (dijkvak 5)
  - Oude zomerdijk herstellen en beleefpunt hier maken (dijkvak 7)
- o Aandachtspunten bij vrijliggend fietspad (hoofdrichting C):
  - Het fietspad moet wel een integrale oplossing zijn en niet halverwege ophouden
  - Visueel en/of fysiek scheiden in verband met verkeersveiligheid
  - Bij verbreding buitendijks gaan
  - Op specifieke plaatsen is een tuimelkade een goede oplossing
  - Lintstructuur behouden, liever geen verbreding. Verbreding leidt tot snelheidsverhoging

Aandachtspunten dijktafel 3

- o Kansen bij hoofdrichting A:
  - Maak een combinatie met extra parkeergelegenheid bij Wijk (bouwsteen CH2)
  - Wandelpad vanaf de P aan het Walplantsoen naar de sluis
  - Mogelijkheden om fiets te parkeren
  - Bankjes of picknickplaats bij elektriciteitshuisje
  - Aansluiten op wandelroute richting Lunenburgerwaard
  - Dijkpaal 76-73: bocht naar buiten uitleggen. Dit biedt tevens meer ruimte voor tuinen
  - Dijkpaal 81-79: weg naar buiten verleggen of obstakel toevoegen voor verkeersveiligheid en binnentalud verflauwen. Hier is geen combinatie met de Lunenburgerwaard mogelijk.
- o Hoofdrichting B:
  - In de dijkvakken 9-10-11 zorgt een binnendijkse pipingberm in verband met een te groot ruimtebeslag voor veel negatieve effecten
  - Een buitendijkse pipingoplossing is goed te combineren met plannen in de Lunenburgerwaard. Bekijk dit als 'special'.
  - Kleiputjes doortrekken; wel kritisch kijken op plekken waar bosschages zijn
  - De plangrens natuur/recreatie Lunenburgerwaard meenemen in de oplossingen
  - Ter hoogte van dijkpaal 68-69 (haventje, oprit met rails) een belevingspunt inrichten
  - Vertel het verhaal van de steenfabriek (kleiwinning uit het slangenbosje).
  - Geen fietspad in de uiterwaard

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

Aandachtspunten dijktafel 4

- De kansen die hier gezien worden spitsen zich toe op verkeer. Er worden de volgende oplossingen aangegeven:
  - Ter hoogte van dijkpaal 23-24-25 maakt de dijk een scherpe bocht. Mogelijk iets verflauwen?
  - Op veel plaatsen is sprake van bermschade door illegaal parkeren. Er is een wens voor meer parkeergelegenheid langs de dijk bij Wijk bij Duurstede. De gemeente doet op dit moment onderzoek hiernaar
  - Het Smalle Vrouwenpoortpad in combinatie met fietsen op de weg behouden
  - Betere ontsluiting voor fietsers ter hoogte van de Radarpost
  - Realiseer een nieuwe ontsluiting voor verkeer langs de sportvelden. Dit is ook onderdeel van het gemeentelijk GVVP
  - Behouden van de 60 km/uur
  - Wandelpad t.b.v. wandelronde van de dijk naar de zomerdijk
- Hoofdinrichting C. De suggesties die worden gegeven hebben betrekking op de weginrichting en op gedrag. Een aandachtspunt hierbij is de meetbaarheid van het effect van maatregelen. Suggesties zijn:
  - Aanleg van een apart fietspad op de kruin of door de uiterwaard
  - Op smalle weggedeeltes passeerhavens aanleggen en/of fietssuggestiestroken aanbrenen
  - Obstakels op het wegdek als verkeersremmers
  - Nieuwe routes voor fietsers zoals een doorgaande route richting Veenendaal of Maarsbergen (route 2025)
  - Instellen van venstertijden of tijdelijke afsluitingen, bijvoorbeeld zondags, voor het verkeer op de dijk.
  - Ondersteunende gedragsmaatregelen als 'smileys' en educatie.
  - Niets doen is geen optie!

5. Vervolg en afsluiting

- In de volgende bijeenkomst op **dinsdag 28 mei a.s.** gaan we de oplossingen convergeren, van grof naar fijn. Op hoofdlijnen gaan we dan effecten bepalen. We checken of de oplossingen vergunbaar en uitvoerbaar zijn. Ook bekijken we of de ontwerpen financieerbaar zijn (geen buitensporige oplossingen). In de volgende fase, bij de vaststelling van het Voorkeursalternatief (VKA) komen de kosten nauwkeuriger in beeld.

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

- Op **woensdag 10 juli a.s.** organiseren we weer een openbare bewonersbijeenkomst. Jannes nodigt de leden van de ontwerpgroep uit om op deze bijeenkomst over de plannen en de samenwerking met het waterschap te vertellen. Wie wil dit doen?
- Na de zomervakantie is besproken waterschap, gemeenten, provincie en Rijkswaterstaat de kansrijke oplossingen in een bestuurlijk overleg. Het dagelijks bestuur van het waterschap neemt daarna een besluit welke oplossing we verder uitwerken. In de Ontwerpgroep werken we deze gewenste kansrijke oplossing uit tot een Voorkeursalternatief.
- De verkeersproblematiek is in verschillende bijeenkomsten als zorgpunt genoemd. Voor de gehele Lekdijk wordt met vertegenwoordigers van alle betrokken gemeenten (i.c. Krimpenerwaard, Lopik, IJsselstein, Nieuwegein, Houten, Wijk bij Duurstede en Utrechtse Heuvelrug), de provincies Utrecht en Zuid-Holland en diverse gebruiksorganisaties gewerkt aan een visie op mobiliteit en recreatie. De verkeersproblematiek tussen Amerongen en Wijk bij Duurstede is hiervan een onderdeel.
- De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft te maken met financiële tekorten in het sociale domein. De gemeente onderzoekt daarom waar bezuinigd kan worden. De reservering voor een eventueel fietspad wordt daarbij mogelijk ook ingetrokken. De gemeenteraad moet hier nog over besluiten. Dit betekent niet bij voorbaat dat een fietspad of andere ambities onmogelijk worden, maar er zal gezocht moeten worden naar andere bronnen van financiering.

